

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถ เต็มตามศักยภาพมีการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคมเพื่อเสริมสร้าง การพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กระบวนการศึกษาจึงมีผู้เรียน เป็นเป้าหมายสูงสุด ทุกคนต้องแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว กระบวนการทาง การศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาชีวิตของคนไทย เพราะคนที่มีคุณภาพย่อมส่งผลให้ประเทศชาติมี ความเจริญก้าวหน้า การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาต่อตลอดชีวิต โดยมุ่ง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็ม ศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 4)

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ หลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้ เวลาสร้างสรรค์รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ เรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ ทุกประเภทรวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนอื่น ๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลายทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและ สื่ออื่น ๆ ซึ่งส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่าน่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลาเพื่อการใช้สื่อการเรียนรู้ เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้และ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 27) จุดมุ่งหมายหลัก

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าวท่ามกลางสภาพสังคมในปัจจุบันนี้เป็นสิ่งที่ยากยิ่ง เพราะมีการเปลี่ยนแปลง ทางด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลาจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการสร้างสื่อและนวัตกรรมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพที่มีอยู่ (วีรพงศ์ อุคผล. 2545 : 29)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จัดเป็นสาระการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ เพราะการมีสุขภาพดีเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประการแรกของคนไทยที่รัฐบาลได้กำหนดไว้เป็นนโยบายและมาตรการในการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถยืนหยัดอย่างไทยในประชาสังคมโลกทั้งปัจจุบันและอนาคต โดยการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพจนเป็นกิจนิสัย อันจะส่งผลให้สังคมไทยโดยรวมมีคุณภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551 : 1)

การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษานั้น มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านปัญญา พัฒนาระบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา โดยการให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เข้าใจธรรมชาติและชีวิต รู้จักและเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่นรักการออกกำลังกายและเล่นกีฬา รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดี เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม ทั้งในด้านการป้องกัน การส่งเสริมและการดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีอย่างถาวรของตนเอง ครอบครัวและชุมชน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน สุขศึกษาและพลศึกษาจะเป็นการมุ่งเน้นการเรียนรู้ทางปัญญา เพื่อวาง รากฐานทางปัญญา เพื่อวางรากฐานทางด้านสุขภาพให้เข้มแข็งเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันปัญหาสุขภาพ ตั้งแต่เริ่มแรกให้สามารถเผชิญสถานการณ์ที่คุกคามสุขภาพได้ตลอดไปอันจะนำไปสู่การพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืนตรงตามเป้าหมาย (กรมวิชาการ. 2546 : 1) ดังนั้นการเรียนรู้ของนักเรียนจึงเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางแผนจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียน ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายรูปแบบใช้เทคนิควิธีการและสื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ ที่เรียกว่า นวัตกรรม

การนำนวัตกรรมต่าง ๆ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ความแตกต่าง สถานการณ์ที่แท้จริงของผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญที่มีบทบาท และจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง และได้ประกาศให้กระทรวงศึกษาธิการ สนับสนุนให้ครูและโรงเรียนมีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างแพร่หลายให้มีการผลิตพัฒนา การเรียนการสอนทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่องดังคำกล่าวที่ว่า “การปฏิรูปการศึกษาจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้นเพราะครูเป็นเป้าหมายสูงสุด” (สำนักงานคุรุสภา. 2543 : 37)

การศึกษาในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีบทบาทสำคัญทั้งในแง่เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นช่วยแสวงหาความรู้และสร้างความรู้ใหม่ การจัดการศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงนี้ วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนท่องจำเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จึงไม่ได้ผลอีกต่อไป เพราะความรู้ที่นักเรียนได้รับมีมากมายเกิดขึ้น และเปลี่ยนแปลงทุกขณะผู้เรียนไม่สามารถจดจำความรู้ได้หมด และความรู้ที่นักเรียนได้รับจากการท่องจำไม่สามารถนำไปแก้ปัญหที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของผู้เรียนได้และไม่สอดคล้องกับสภาพในปัจจุบันปัญหาดังกล่าวจึงนำไปสู่แนวคิดปรัชญาการศึกษาแบบใหม่ที่เชื่อกันว่าการศึกษา คือ การเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้จึงยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยเน้นให้เกิดการเรียนรู้จากสื่อใกล้ตัว การใช้สื่อประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีบทบาทขึ้นด้วย (กรมวิชาการ. 2544 : 165)

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนชุมชนบ้านดงบัง ในปีการศึกษา 2552 จากเอกสารรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2552 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยรวมต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนด คือ ร้อยละ 80 แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้คือ ร้อยละ 78.47 โดยเฉพาะในรายวิชาสุขศึกษา เมื่อวิเคราะห์รายสาระพบว่าในสาระที่ 1 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าทุกเนื้อหาในกลุ่มสาระนี้ ซึ่งอาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ใช้เพียงสื่อที่เป็นเอกสาร และตำราเรียนประกอบเท่านั้น ไม่มีสื่อการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ เราความสนใจ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนเห็นภาพจริงในเรื่องที่เรียนรู้ เรียนรู้ได้ทุกเวลาและสามารถมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบได้โดยตรง ในยุคปัจจุบันนี้

สื่อการเรียนที่สามารถตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาสุศึกษาได้ดี คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพราะบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นบทเรียนที่มีความสมบูรณ์ในตัวทั้งด้านเนื้อหา ภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียงบรรยาย กิจกรรม แบบทดสอบ แบบฝึกและการประเมินผล ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและเต็มตามศักยภาพของตน

บทเรียนคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่ง ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพได้และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน เนื่องจากสื่อบทเรียน โปรแกรมเป็นสื่อที่ บรรจุสื่อต่าง ๆ ไว้เกือบทุกชนิด (กิดานันท์ มลิทอง, 2543 : 3) บทเรียนคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่ ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ และความสนใจแต่ละบุคคล ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา การสอนแบบบทเรียน คอมพิวเตอร์สามารถดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดีเพราะนักเรียนสามารถเรียนรู้ตามอัธยาศัย ความพอใจการเรียนรู้ในบทเรียนผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาได้ตอบคำถาม ผู้เรียนสามารถทราบผล ได้ทันทีเมื่อจบบทเรียนและการได้เรียนรู้ทุกขั้นตอน ทำให้เกิดการเสริมแรงซึ่งหลักการและ ทฤษฎีการสอนแบบโปรแกรม คือ ทฤษฎีจิตวิทยาการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่ม พฤติกรรมนิยมและสอดคล้องกับหลักการจัดการ ศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตาม ธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์สามารถนำมาปรับปรุงการ เรียนการสอน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ในด้านการคิดแก้ปัญหา ตลอดจนความคิด สร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจของแต่ละบุคคล บทเรียนคอมพิวเตอร์สามารถนำเสนอข้อมูลเนื้อหาบทอ่านที่เร้าความสนใจได้หลายแบบ เช่น การใช้ภาพเคลื่อนไหว อักษรกระพริบหรือแถบสีในการเน้นข้อความส่วนที่สำคัญ การใช้เสียง ประกอบ เป็นต้น ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) หรือการโต้ตอบกับ โปรแกรม พร้อมทั้งการได้รับ ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) อย่างสม่ำเสมอจากเนื้อหาและ กิจกรรมต่าง ๆ ในบทเรียนที่นำเสนอผ่านจอภาพสีที่ละเอียดจนจบบทเรียนนั้น ๆ นอกจากนี้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ยังเป็นสิ่งที่สามารถประเมินและตรวจสอบความก้าวหน้าของ ผู้เรียนได้ ตลอดเวลาภายใต้การฝึกและการชี้แนะของ โปรแกรมการเรียน ซึ่งคุณสมบัตินี้ดังกล่าว สามารถตอบสนองกลุ่มผู้เรียนที่แตกต่างกันได้หลายกลุ่ม โดยเฉพาะผู้เรียนที่สามารถเรียน เพิ่มเติมนอกเวลาได้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (จรรยา บุญปึ้ง, 2542 : 58)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเนื้อหา เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์เป็นสื่อการสอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีการปรับโครงสร้างความคิด ความจำอย่างเป็นระบบช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาบทเรียนได้มากขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่งผลดีต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษาและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น อันที่จะส่งผลดีต่อการสร้างสรรค์เยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของชาติให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในระดับท้องถิ่นและประเทศชาติให้ก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น
6. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการศึกษา

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์จากสิ่งใกล้ตัว อำเภอนาควน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านคงบัง โรงเรียนอนุบาลนครจำปาศรี โรงเรียนบ้านโกทา โรงเรียนบ้านหนองแต่น้อยและโรงเรียนบ้านคงยาง จำนวนนักเรียน 162 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านคงบัง อำเภอนาควน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงหน่วยห้องเรียน จำนวน 1 ห้องเรียน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างเดือน มิถุนายน 2553 ถึงเดือน สิงหาคม 2553 รวม 10 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และการทดสอบเพื่อวัดความคงทนในการเรียนรู้

3. กรอบเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย มีเนื้อหาดังนี้

- 2.1 ระบบหายใจ
- 2.2 ระบบไหลเวียนโลหิต
- 2.3 ระบบประสาท
- 2.4 ระบบต่อมไร้ท่อ
- 2.5 ระบบสืบพันธุ์

4. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตามแนวทางรูปแบบของ ADDIE และนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา

และพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังแผนภูมิแสดงภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น
และตัวแปรตาม ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง โปรแกรมการเรียนการสอนที่นำเสนอ บทเรียนโดยคอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น เป็น โปรแกรมการเรียน แบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการควบคุมการทำงานตามคำสั่งของผู้เรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบ อวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งวัด ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

3. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง ความสามารถของ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ พลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและเกิดการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ทำ แบบทดสอบหลังเรียนเนื้อแต่ละบทเรียนทั้ง 5 เรื่อง

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น ได้จากค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน จาก การทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. แบบทดสอบ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ พลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก

5. คุณภาพของบทเรียน หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อตรวจสอบระดับ คุณภาพของบทเรียน แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ด้านภาพ ภาษา และเสียง ด้านตัวอักษรและสี ด้านแบบทดสอบ ด้านการจัดการบทเรียนและด้านคู่มือการใช้ บทเรียน แล้วหาค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ถือเป็นเกณฑ์ค่าเฉลี่ยระดับ 3.50 ขึ้นไป

6. ค่าดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นได้จากค่าคะแนนที่เปลี่ยนแปลง โดยการเปรียบเทียบระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนทดสอบหลังเรียน

7. ความคงทน หมายถึง ความคงไว้ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้และความสามารถที่ระลึกได้เมื่อเวลาผ่านไปช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วมาทำการประเมินอีกครั้งด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ยังคงมีความรู้ความสามารถเหมือนเดิม โดยกำหนดระยะเวลาหลังจากทดสอบหลังเรียนครั้งแรกเป็นระยะเวลา 7 วัน คะแนนจะต้องลดลงไม่เกินร้อยละ 10 และครั้งที่ 2 หลังจากทดสอบหลังเรียน 30 วัน จะต้องลดลงไม่เกินร้อยละ 30

8. ความพึงพอใจของผู้เรียน หมายถึง ความชอบใจ ความพอใจ หรือความรู้สึกที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น

9. ความพึงพอใจของผู้เรียน หมายถึง ความชอบใจ ความพอใจ หรือความรู้สึกที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น

10. กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์จากสิ่งใกล้ตัว หมายถึง กลุ่มโรงเรียนขนาดกลางที่ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์จากสิ่งใกล้ตัว ในเขตอำเภอนาดูนและอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 20 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่ในเขตอำเภอนาดูน จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนอนุบาลนครจำปาศรี โรงเรียนบ้านโกทา โรงเรียนชุมชนบ้านดงบัง โรงเรียนบ้านดงยาง และโรงเรียนบ้านหนองแต่น้อย ซึ่งมีบริบทในการจัดการเรียนการสอนเหมือนกัน

ประโยชน์การศึกษา

1. ครูผู้สอนได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ

2. ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น ได้เรียนรู้เนื้อหาสาระจากการนำเสนอภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวในลักษณะเหมือนจริง กระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนสูงขึ้นและผู้เรียนมีความรู้ที่คงทน

3. โรงเรียนและผู้สนใจทั่วไปสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสาระสุขศึกษาในเนื้อหาอื่นและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY